

VI. VZOREC POGODBE

Javni sklad Republike Slovenije za podjetništvo

Ulica kneza Koclja 22, 2000 Maribor, ki ga zastopa direktorica mag. Maja Tomanič Vidovič

Davčna številka: SI 58045473

Matična številka: 5523362

(v nadaljevanju: Slovenski podjetniški sklad),

in

MSP (Naziv, naslov, poštna številka, pošta) _____, kot upravičenec, ki ga zastopa _____ (Ime in priimek zakonitega zastopnika, funkcija) (v nadaljevanju: upravičenec), kohezijska regija: _____

davčna številka: _____ (SI se navede v primeru, da je upravičenec zavezanec za DDV),

matična številka: _____,

transakcijski račun: IBAN SI56 _____ odprt pri _____

sklepata

POGODBO št. **o sofinanciranju projekta »Vavčer za udeležbe na mednarodnih forumih«**

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

Pogodbeni stranki uvodoma ugotavljata, da:

- se je upravičenec prijavil na Javni poziv za »Vavčer za udeležbe na mednarodnih forumih« (v nadaljevanju: javni poziv),
- je Slovenski podjetniški sklad dne..... 2021 na svojih spletnih straneh in v Uradnem listu RS št. 2021 ponovno objavil javni poziv na podlagi Poslovnega in finančnega načrta Javnega sklada Republike Slovenije za podjetništvo za leto 2021, ki ga je Vlada RS sprejela dne 22.12.2020, sklep Vlade RS št. 47602-30/2020/3,
- je upravičenec izbran za sofinanciranje na podlagi vloge na javni poziv z dne, ki je sestavni del te pogodbe.

II. PREDMET POGODBE

2. člen

Predmet pogodbe je sofinanciranje upravičenih stroškov v okviru projekta **aktivne udeležbe na mednarodnem forumu** (v nadaljevanju: projekt), v obliki subvencije, kot nepovratnih sredstev upravičencu, katerega rezultat bo **aktivna udeležba na mednarodnem forumu**.

III. POGODBENA VREDNOST

3. člen

Celotna vrednost upravičenih stroškov projekta znaša _____ EUR. Slovenski podjetniški sklad se obveže upravičencu sofinancirati aktivnosti v višini do _____ EUR, in sicer za Kohezijsko regijo Vzhodna Slovenija v razmerju EU/SLO 75%/25% / Kohezijsko regijo Zahodna Slovenija v razmerju EU/SLO 70%/30% (se prilagodi glede na programsko območje izvajanja projekta).

Intenzivnost sofinanciranja znaša do vključno 60 % vrednosti upravičenih stroškov projekta. Sredstva sofinanciranja predstavljajo državno pomoč po shemi de minimis pomoči, ki je navedena v zadnjem odstavku 8. člena te pogodbe.

Operacijo delno financira EU, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020.

Upravičenec se obveže zagotoviti lastna sredstva za izdatke operacije, ki niso predmet upravičenih stroškov, ki se sofinancirajo na podlagi te pogodbe, oziroma v deležu, ki presega sofinanciranje upravičenih stroškov skladno s to pogodbo.

Področje izvajanja evropske kohezijske politike sodi na področje javnih financ ter je v celoti urejeno s predpisi, sprejetimi na ravni Evropske unije, in nacionalnimi predpisi, ki so za pogodbeni stranki zavezujoči.

4. člen

Podatki o projektu so opredeljeni v prijavnem listu, ki predstavlja prilogo 1 te pogodbe in je njen sestavni del.

Upravičenost stroškov bo Slovenski podjetniški sklad preverjal v okviru presoje zahtevka za izplačilo v skladu z določili javnega poziva.

Obdobje upravičenosti stroškov in izdatkov prične teči 19. 6. 2020. Za sofinanciranje se upoštevajo upravičeni stroški projekta, nastali od 19. 6. 2020 do 6 mesecev od datuma podpisa pogodbe. V tem obdobju morajo biti izvedene aktivnosti opredeljene v vlogi.

Predmet pogodbe je izpolnjen, ko je zaključen celoten projekt oziroma so izvedene vse aktivnosti. Dokazno breme, da je predmet pogodbe izpolnjen skladno s to pogodbo, je na strani upravičenca.

Upravičeni strošek nastane, ko je storitev opravljena, skladno s predmetom in drugimi določili pogodbe in je podprt z ustrežno listino. Upravičeni izdatek nastane z dnem plačila upravičenega stroška in ko je podprt z listino, ki njegov nastanek ustrežno dokazuje.

IV. OBVEZNOSTI UPRAVIČENCA

5. člen

Upravičenec se zavezuje, da bo Slovenskemu podjetniškemu skladu predložil:

- račun organizatorja mednarodnega foruma (za stroške aktivne udeležbe prijavitelja),
- račun(i) za stroške prevoza (stroški letala in/ali vlaka in/ali avtobusa in/ali nizkocenovnega cestnega prevoza),
- račun(i) za stroške prevoza eksponatov (velja izključno za EXPO Dubaj);
- račun(i) za stroške nočitev (nočitev in/ali nočitev z zajtrkom),
- dokazila o plačilu računov, ki jih bo upravičenec uveljavljal,
- dokazilo, da je udeleženec zaposleni, lastnik ali zakoniti zastopnik prijavitelja (izjava zakonitega zastopnika),
- program in/ali katalog mednarodnega foruma in/ali potrdilo organizatorja mednarodnega foruma, ki dokazuje aktivno udeležbo udeleženca na mednarodnem forumu, za katerega se uveljavlja vavčer. **Za EXPO Dubaj velja**, da lahko upravičenec uveljavlja stroške vezane na EXPO Dubaj le, če priloži potrdilo o aktivni udeležbi na EXPO Dubaj, ki ga izda direktor slovenskega paviljona EXPO Dubaj ali generalni komisar Republike Slovenije za mednarodno razstavo EXPO Dubaj.

Upravičenec mora navedena dokazila priložiti k zahtevku za izplačilo.

6. člen

Dodeljena sredstva so namenska in jih sme upravičenec uporabljati izključno v skladu s pogoji, navedenimi v javnem pozivu, pozivni dokumentaciji in v tej pogodbi. V primeru ugotovljene nenamenske porabe sredstev (npr. uporaba za neupravičene stroške, izvajanje neupravičenih aktivnosti, odtujevanje ali drugo razpolaganje s sredstvi v nasprotju z namenom projekta), Slovenski podjetniški sklad odstopi od pogodbe in zahteva vračilo že izplačanih sredstev prejetih na podlagi te pogodbe skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dneva nakazila sredstev na transakcijski račun upravičenca do dneva nakazila v dobro proračuna RS.

V. UPRAVIČENI STROŠKI IN IZDATKI

7. člen

Upravičeni so stroški:

- **stroški aktivne udeležbe prijavitelja na mednarodni forum** - to so stroški kotizacije, vpisa v katalog, B2B srečanj, javnega nastopa, predstavitve, razstavnega prostora in morebitni drugi stroški po ponudbi oz. ceniku organizatorja mednarodnega foruma. Za EXPO Dubaj se kot strošek kotizacije upošteva tudi strošek vstopnice za EXPO Dubaj. Stroški pod to alinejo niso upravičeni, če zanje ne izda računa organizator mednarodnega foruma.
- **stroški prevoza do lokacije mednarodnega foruma** (stroški letala in/ali vlaka in/ali avtobusa in/ali nizkocenovnega cestnega prevoza). Za EXPO Dubaj se upoštevajo tudi stroški prevoza eksponatov na razstavni prostor v Dubaj.
- **stroški nočitev** - upravičeni so samo stroški nočitev ali nočitev z zajtrkom; uveljavljajo se lahko nočitve v času trajanja dogodka in največ dodatno dve (2) nočitvi – prihod dan pred dogodkom in odhod dan po zaključku dogodka. Za EXPO Dubaj se lahko uveljavlja največ pet (5) nočitev z zajtrkom.

Strošek DDV ni upravičen strošek.

Stroški se lahko uveljavljajo za največ dva udeleženca s strani MSP, in sicer za lastnika in/ali zakonitega zastopnika in/ali zaposlenega v podjetju.

Kot mednarodni forum po javnem pozivu se šteje mednarodni strokovni forum, konferenca ali kongres s področja dejavnosti prijavitelja ter svetovna razstava EXPO Dubaj.

Kot mednarodni forum po tej javnem pozivu se ne štejejo mednarodni sejmi v tujini in dogodki organizirani v okviru mednarodnih sejmov v tujini.

V kolikor se stroški uveljavljajo **za mednarodni forum, ki je organiziran v digitalni obliki,** se lahko uveljavljajo le stroški iz prve alineje prvega odstavka tega člena.

Pogoj za uveljavitev stroškov je aktivna udeležba na mednarodnem forumu.

Kot aktivna udeležba na mednarodnem forumu v tujini se šteje, da upravičenec v okviru mednarodnega foruma tuji poslovni in strokovni javnosti predstavi svoje dosežke in izdelke/storitve, in sicer na stojnici/razstavnem prostoru in/ali v obliki predavanja/predstavitve in/ali s sodelovanjem v panelu/okrogli mizi in ali v obliki sodelovanja na B2B srečanju.

Stroški in izdatki so upravičeni:

- če so s projektom neposredno povezani, potrebni za izvajanje in skladni z rezultati projekta,
- če so dejansko nastali za storitve, ki so bile izvedene,
- če so priznani v skladu s skrbnostjo dobrega gospodarja,
- če nastanejo in so plačani v obdobju upravičenosti,
- če temeljijo na verodostojnih knjigovodskih in drugih listinah in
- če so v skladu z veljavnimi pravili EU in predpisi Republike Slovenije.

Ne prizna se plačilo storitve v gotovini, v obliki kompenzacije, asignacije ali odstopa terjatev). V primeru, da je bilo plačilo izvedeno pred izdajo računa (npr. na podlagi naročilnice, predračuna, avansnega računa,...) se predloži kopija takšne listine.

Pri uveljavljanju zahtevka za izplačilo se upoštevajo zgolj upravičeni stroški, ki so bili poravnani s strani upravičenca (t.j. plačani iz TRR podjetja oz. s kartico podjetja, ki je upravičenec po tem javnem pozivu).

V primeru, da Slovenski podjetniški sklad, ministrstvo, revizijski organ ali drugi nadzorni in revizijski organ po podpisu te pogodbe ugotovi, da so podatki v vlogi, prispeli na javni poziv neresnični ali upravičenec ne uspe dokazati gospodarnega ravnanja pri izboru zunanjega izvajalca, lahko Slovenski podjetniški sklad odstopi od pogodbe, upravičenec pa bo dolžan vrniti vsa prejeta sredstva skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dneva nakazila sredstev na transakcijski račun upravičenca do dneva nakazila v dobro proračuna RS.

8. člen

Intenzivnost pomoči je do 60 % upravičenih stroškov in predstavlja delež sofinanciranja glede na dokazane upravičene stroške.

Vsi upravičeni stroški morajo biti v skladu s shemo de minimis pomoči »Program izvajanja finančnih spodbud MGRT – de minimis« (št. priglavitve M001-2399245-2015/II) in v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013).

9. člen

Upravičenec se zavezuje, da bo skrbniku pogodbe s strani Slovenskega podjetniškega sklada, drugim predstavnikom Slovenskega podjetniškega sklada in drugim institucijam, za namen spremljanja porabe dodeljenih sredstev, omogočil nadzor nad namensko porabo pogodbenih sredstev tako, da je možna kontrola realizacije projekta pri upravičencu ter vpogled v celotno dokumentacijo v vsaki točki projekta in tudi še 3 leta po izteku te pogodbe. Slovenski podjetniški sklad bo nadzor pri upravičencu predhodno najavil, lahko pa opravi tudi nenajavljen nadzor.

10. člen

Upravičenec mora celotno dokumentacijo, ki se nanaša na projekt, hraniti še najmanj 10 let po izteku te pogodbe oz. v skladu z veljavnimi predpisi, ki urejajo hranjenje dokumentarnega in arhivskega gradiva.

11. člen

Če je upravičenec prejel subvencijo iz naslova te pogodbe in se pozneje pri nadzoru nad porabo dodeljenih sredstev za projekt izkaže, da je upravičenec prejel plačilo neupravičeno, lahko Slovenski podjetniški sklad zahteva vrnitev dela ali vseh že prejetih sredstev iz naslova te pogodbe v realni vrednosti skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dneva nakazila do dneva nakazila v dobro proračuna RS.

12. člen

Upravičenec se zavezuje, da bo tekoče obveščal Slovenski podjetniški sklad o statusnih spremembah, spremembah sedeža, spremembah dejavnosti ali spremembah pooblaščenih oseb upravičenca.

13. člen

Upravičenec potrjuje in jamči, da:

- je seznanjen z dejstvom, da operacijo delno financira EU, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj,

- je seznanjen z dejstvom, da se sredstva slovenske udeležbe zagotavljajo s strani lastnih virov upravičenca
- so pogodbo ter vse druge listine v zvezi s to pogodbo podpisale osebe, ki so vpisane v sodni register kot zastopniki upravičenca za tovrstno zastopanje,
- je Slovenski podjetniški sklad seznanil z vsemi dejstvi in podatki, ki so mu bili znani ali bi mu morali biti znani in ki bi lahko vplivali na odločitev Slovenskega podjetniškega sklada o sklenitvi te pogodbe,
- so vsi podatki v vlogi resnični in veljajo tudi v času sklenitve te pogodbe in v času trajanja te pogodbe,
- bo projekt izvajal kot dober gospodar.

14. člen

Upravičenec zagotavlja, da za stroške, ki so predmet sofinanciranja po tej pogodbi, torej za isti namen, ki vsebuje elemente državnih pomoči, ni že prejel sofinanciranja iz državnega ali lokalnega proračuna ali mednarodnih virov, oziroma skupna višina prejetih sredstev iz tega naslova ne presega najvišje stopnje sofinanciranja, ki jo določajo pravila s področja državnih pomoči. Če se ugotovi, da je upravičenec že dobil tudi druga proračunska sredstva ali sredstva iz mednarodnih virov ali pa so bila odobrena, ne da bi o tem do sklenitve te pogodbe pisno obvestila Slovenski podjetniški sklad, Slovenski podjetniški sklad lahko odstopi od te pogodbe ter zahteva vrnitev vseh že prejetih sredstev iz naslova te pogodbe v realni vrednosti skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dneva nakazila do dneva vračila v dobro proračuna RS.

15. člen

Če je v času veljavnosti te pogodbe nad upravičencem začel postopek zaradi insolventnosti ali postopek prisilnega prenehanja, je upravičenec dolžan o postopku takoj obvestiti Slovenski podjetniški sklad. Z dnem objave sklepa o začetku postopka iz prejšnje povedi upravičenec nima več pravic po tej pogodbi, razen če je sklep razveljavljen ali postopek končan na način, da lahko upravičenec posluje dalje. V vsakem primeru lahko Sklad odstopi od pogodbe, upravičenec pa mora vrniti prejeta sredstva po tej pogodbi v roku 30 (tridesetih) dni od pisnega poziva Sklada in skladno s tem pozivom, povečana za zakonske zamudne obresti od dneva nakazila na TRR upravičenca do dneva nakazila v dobro proračuna RS.

VI. NAČIN POROČANJA

16. člen

Upravičenec mora ob oddaji zahtevka za plačilo priložiti vsa potrebna dokazila. Zahtevke je potrebno oddati preko ePortala Slovenskega podjetniškega sklada najkasneje v 6 mesecih od podpisa pogodbe o sofinanciranju. Za zahtevke posredovane po tem obdobju financiranje ne bodo zagotovljeno, upravičenec izgubi pravico do koriščenja sredstev, zahtevke pa bo zavrnjen. Zahtevke za izplačilo lahko upravičenec predloži, ko bodo izvedene in plačane vse aktivnosti projekta. Delni zahtevki za izplačilo niso možni.

V kolikor bo znesek prejetih zahtevkov vseh upravičencev v posameznem letu presegel razpoložljiva letna proračunska sredstva, bo zahtevke po tej pogodbi upravičencu izplačan v začetku naslednjega proračunskega leta.

17. člen

V primeru, ko skrbnik pogodbe s strani Slovenskega podjetniškega sklada pri pregledu zahtevka in prilog ugotovi pomanjkljivosti in napake, pozove upravičenca k odpravi ter mu določi rok za odpravo le-teh.

V primeru, da skrbnik pogodbe pri Slovenskem podjetniškem skladu pri pregledu popravljenega zahtevka in prilog ugotovi iste nepravilnosti in napake ali nove nepravilnosti in napake, ki izhajajo iz odpravljanja prvotno ugotovljenih nepravilnosti in napak, ne prizna izplačila sofinanciranja celotnih upravičenih stroškov oz. prizna le del stroškov.

18. člen

Če upravičenec ne upošteva določil iz 6., 14., 15. 16, in 17. člena te pogodbe, izgubi pravico do koriščenja subvencije.

VII. IZPLAČILA

19. člen

Zahtevek skupaj z vsemi obveznimi prilogami je osnova za izplačilo sredstev upravičencu s strani Slovenskega podjetniškega sklada.

20. člen

Upravičencu bo sofinancirani znesek, z nakazilom na transakcijski račun upravičenca navedenega v pogodbi, plačan v roku, določenem v zakonu, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije, po prejemu pravilno izstavljenega zahtevka za izplačilo, potrjene dokumentacije, ki izkazuje nastanek upravičenih izdatkov in po pravilnem vnosu v IS OU e-MA (potrditev zahtevka za izplačilo) ter v okviru proračunskih sredstev za ta projekt.

Izpolnitev obveznosti iz prejšnjega odstavka je vezana na proračunske zmogljivosti v posameznih proračunskih letih.

VIII. PRAVICA ODSTOPA OD POGODBE

21. člen

Slovenski podjetniški sklad ima pravico odstopiti od pogodbe zaradi neizpolnitve pogodbenih obveznosti s strani upravičenca in zahtevati vrnitev vseh že izplačanih sredstev iz naslova te pogodbe v realni vrednosti skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi od dneva nakazila do dneva vračila v dobro proračuna RS.

Predčasen odstop upravičenca od pogodbe pomeni neizpolnitev pogodbenih obveznosti.

IX. POSLOVNA SKRIVNOST

22. člen

Pogodbeni stranki se zavezujeta, da bosta varovali vse podatke iz pogodbe o sofinanciranju projekta ali podatke, ki sta jih pridobili v zvezi z njo ali v zvezi s projektom, v skladu s pravili o varovanju poslovne skrivnosti in varovanju osebnih podatkov (priloga 2 k pogodbi), ter preprečili, da bi se s podatki seznanile tretje osebe ali, da bi se podatki javno objavili, razen če:

- (a) je to predpisano z vsakokrat veljavnimi zakoni ali na njihovi podlagi sprejetimi predpisi,
- (b) je izrecno dogovorjeno drugače s to pogodbo o sofinanciranju,
- (c) je druga pogodbeni stranka podala predhodno pisno soglasje za posredovanje podatkov, ki se varujejo kot poslovna skrivnost v skladu s predpisi oziroma kateremkoli sklepu ali dogovoru o varovanju poslovne skrivnosti.

23. člen

Prejemnik sredstev izrecno soglaša in dovoljuje Skladu, da vse podatke o pogodbi o sofinanciranju ali podatke, pridobljene v zvezi z njo ali v zvezi s projektom in podatke o prejemniku sredstev, ki jih je kadarkoli pridobil v zvezi z izvrševanjem pogodbe o sofinanciranju ali v okviru poslovnega razmerja s prejemnikom sredstev nasploh, hrani, obdeluje in posreduje v obsegu, ki je nujno potreben drugim osebam, ki morajo biti seznanjene z vsebino te pogodbe o sofinanciranju zaradi narave storitve, ki jih opravljajo zanjo.

24. člen

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka tega člena je Slovenski podjetniški sklad upravičen na primeren način objaviti podatke o višini, roku in namenu sofinanciranja ter prejemniku sredstev.

X. KONČNE DOLOČBE

25. člen

Skrbnik pogodbe s strani Slovenskega podjetniškega sklada je _____, s strani upravičenca pa _____.

26. člen

Nična je vsaka pogodba, pri kateri kdo v imenu ali na račun druge pogodbene stranke, predstavniku ali posredniku organa ali organizacije javnega sektorja obljubi, ponudi ali da kakšno nedovoljeno korist za: pridobitev posla, za sklenitev posla pod ugodnejšimi pogoji, za opustitev dolžnega nadzora nad izvajanjem pogodbenih obveznosti ter za vsako drugo ravnanje ali opustitev, s katerim je Slovenskemu podjetniškemu skladu povzročena škoda ali je omogočena pridobitev nedovoljene koristi predstavniku organa, drugi pogodbeni stranki ali njenemu predstavniku, zastopniku ali posredniku.

27. člen

Vsa morebitna nesoglasja bosta pogodbeni stranki reševali sporazumno. V primeru spora je pristojno sodišče v Mariboru.

28. člen

To pogodbo je iz objektivnih okoliščin mogoče spremeniti z aneksom k tej pogodbi pred iztekom veljavnosti pogodbe.

29. člen

Ta pogodba je napisana v dveh (2) vsebinsko enakih izvodih, od katerih prejme vsak po en (1) izvod.

30. člen

Ta pogodba stopi v veljavo z dnem podpisa obeh pogodbenih strank in velja do izpolnitve vseh pogodbenih obveznosti.

Datum:

Datum:

Upravičenec	Slovenski podjetniški sklad
Direktor	mag. Maja Tomanič Vidovič direktorica

Priloga 2 k pogodbi

**PRAVNO OBVESTILO POSAMEZNIKOM GLEDE OBDELAVE OSEBNIH PODATKOV PRI
POGODBENEM RAZMERJU**

Javni sklad Republike Slovenije za podjetništvo (v nadaljevanju: Sklad) Skladno z določili Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27.4.2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (GDPR) podaja informacije o obdelavi osebnih podatkov.

Kontaktne podatke upravljavca osebnih podatkov:

Javni sklad Republike Slovenije za podjetništvo,
Ulica kneza Koclja 22,
2000 Maribor
telefonska številka: 02 234 12 60
spletna stran: www.podjetniskisklad.si
e-naslov: info@podjetniskisklad.si

Kontaktne podatke osebe, pooblaščenice za varstvo osebnih podatkov:

telefonska številka: 02 234 12 51
elektronska pošta: gdpr@podjetniskisklad.si

Vrsta in namen obdelave osebnih podatkov:

Za namen izvajanja te pogodbe se obdelujejo osebni podatki kot so ime in priimek, telefonska številka, elektronska pošta, osebni podatki, potrebni za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter ostali osebni podatki v zvezi s finančno transakcijo končnega upravičenca.

Pravna podlaga za obdelovanje osebnih podatkov:

Pogodbeno razmerje.

Uporabniki osebnih podatkov:

Uporabniki osebnih podatkov so Sklad, ministrstva, nadzorni organi, inšpekcije, revizijske družbe in računsko sodišče....

Pravice posameznika

S pisno zahtevo, poslano na Javni sklad Republike Slovenije za podjetništvo, Ulica kneza Koclja 22, 2000 Maribor ali na elektronski naslov gdpr@podjetniskisklad.si, lahko zahtevate dostop, dopolnitev, popravek, blokiranje oz. omejitev obdelave ali izbris osebnih podatkov, ugovarjate obdelavi podatkov, ki se obdelujejo v zvezi z vami ter zahtevate prenos podatkov.

Če menite, da se vaši osebni podatki shranjujejo ali kako drugače obdelujejo v nasprotju z veljavnimi predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, imate pravico do vložitve pritožbe pri Informacijskemu pooblaščenču.

Hramba osebnih podatkov:

Vse osebne podatke bo Sklad hranili 10 let po prenehanju pogodbenega razmerja.

Informacije o prenosu osebnih podatkov v tretjo državo in mednarodno organizacijo:

Osebni podatki se ne bodo prenašali v tretje države.